YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
22 päivänä maaliskuuta 1977 *

Asiassa 74/76,

jonka Pretore di Milano (III siviiliasiain jaosto) on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Iannelli & Volpi SpA, Milano,

vastaan

Ditta Paolo Meroni

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen 30 ja 95 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti H. Kutscher, jaostojen puheenjohtajat A. M. Donner ja P. Pescatore sekä tuomarit J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco ja A. Touffait,

julkisasiamies: J.-P. Warner,
kirjaaja: A. Van Houtte,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Pretore di Milano on esittänyt 25.6.1976 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 26.7.1976, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla useita perustamissopimuksen 30 ja 95 artiklan tulkintaa koskevia ennakkoratkaisukysymyksiä.

Nämä kysymykset ovat tulleet esille asiassa, jossa asianosaisina ovat italialainen maahan tuodun tapetin ostaja, pääasian vastaaja, ja tuotteen italialainen myyjä, pääasian kantaja; myyjä oli laskuttanut ostajalta osan maksusta, jonka myyjä itse oli tuotteen Italiaan tuonnin yhteydessä suorittanut Ente nazionale per la cellulosa e per la cartalle (jäljempänä ENCC) 13.6.1940 annetun lain n:o 868 nojalla (Gazzetta ufficiale n:o 170, 22.7.1940), 28.3.1956 annetun lain n:o 168 nojalla (Gazzetta ufficiale n:o 79, 3.4.1956) ja 3.7.1940 annetun ministeriön päätöksen (Gazzetta ufficiale n:o 175, 27.7.1940) nojalla.

2 ENCC on italialainen julkisoikeudellinen yhteisö, joka on tarkoitettu kannustamaan ja säätelemään erityisesti tukien avulla selluloosan ja paperin tuotantoa kyseisessä jäsenvaltiossa.

ENCC:n hallinnoimista tuista huomattava osa on tukia sanomalehtikustannusalan yrityksille, jotta ne voisivat hankkia paperitehtaista alennetuin hinnoin painopaperia.

ENCC:n toiminta rahoitetaan maksuilla, jotka kannetaan kotimaisesta selluloosasta, paperista ja kartongista niiden valmistuksen tai kaupan pitämisen eri vaiheissa, sekä vastaavista maahan tuoduista tuotteista niiden maahantuonnin yhteydessä.

3 Edellä mainittujen italialaisten säännösten mukaan maahantuojalla, joka on maksanut vaaditun maksun ENCC:lle, on oikeus siirtää osa maksusta myöhempien ostajien kannettavaksi.

Perustellakseen haluttomuutensa tämän osuuden maksamiseen pääasian vastaaja korostaa toisaalta, että kyseisissä säännöksissä käyttöön otettu tukijärjestelmä on kokonaisuudessaan yhteensoveltumaton perustamissopimuksen kanssa, koska se on vastoin perustamissopimuksen 30 artiklaa, eikä

sitä siksi voida pitää laillisena perusteena pääasian kantajalta vaadittujen maksujen kantamiselle, eikä se siten myöskään oikeuta pääasian kantajaa vaatimaan maksuosuutta ostajalta, ja toisaalta, että kanteen kohteena oleva maksu on perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitettu syrjivä sisäinen maksu.

4 On täsmennettävä, että 30 artiklan väitetyn rikkomisen perusteluksi esitetään, että kyseisenä ajankohtana myönnettyjen ENCC:n tukien, joiden tarkoituksena oli tehdä alan yrityksille mahdolliseksi sanomalehtipaperin hankkiminen edullisemmin, edellytyksenä oli, että kysymyksessä oli Italiassa valmistettu tai ENCC:n maahan tuoma sanomalehtipaperi; muista jäsenvaltioista suoraan tuodun sanomalehtipaperin hankkimiseen ei myönnetty tukea.

ENCC:n vaatiman maksun osalta perustamissopimuksen 95 artiklan rikkomista perustellaan sillä, että maksun määräytymisperuste ei ollut sama Italiassa valmistetuille kuin maahan tuoduille paperille ja kartongille tai paperituotteille (kuten tapeteille).

5 Esitetyistä kysymyksistä tulee erityisesti esille se, voiko kansallinen tuomioistuin, jota on pyydetty antamaan ratkaisu perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitetun valtion tukijärjestelmän tai jonkin sitä koskevan yksityiskohtaisen säännön yhteensoveltuvuudesta perustamissopimuksen kanssa, ottaa huomioon mahdollisen 30 ja 95 artiklan rikkomisen, ja jos voi, niin millä perusteilla kuvatun kaltaisessa tapauksessa mainittuja artikloja voidaan todeta rikotun.

On huomautettava, että nämä kysymykset koskevat tilannetta ennen kyseisen tukijärjestelmän muuttamista, jota komissio vaati perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa sille annetun toimivallan nojalla ja jonka Italian valtio toteutti 1.1.1974.

Ensimmäinen, toinen ja kolmas kysymys

6 Ensimmäisellä kysymyksellä kysytään, "onko tukijärjestelmä, jossa on osallisena julkisoikeudellinen yhteisö ja joka perustuu kansallisiin säännöksiin, jotka (kyseisenä ajankohtana) mahdollistavat sen, että kotimaiset kustantajat saavat ainoastaan kotimaisissa paperitehtaissa valmistettua sanomalehtipaperia alennetulla hinnalla, kun taas jäsenvaltioista maahan tuodusta sanomalehtipaperista on maksettava täysi hinta, koska sitä ei tueta, katsottava ETY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa

kielletyksi, vaikutukseltaan tuonnin määrällistä rajoitusta vastaavaksi toimenpiteeksi".

Edellä esitetyistä näkökohdista käy ilmi, että vastattaessa tähän kysymykseen on otettava huomioon, että kyseisenä ajankohtana lehdistölle myönnetyn tuen ulkopuolelle jätettiin ainoastaan suoraan, ei ENCC:n kautta, maahan tuotu paperi.

Toisella kysymyksellä kysytään, "onko siitä, että edellä tarkoitettu tukijärjestelmä on ETY:n perustamissopimuksen 30 artiklan tai muun yhteisön säädöksen (erityisesti 22.12.1969 annetun direktiivin 70/50/ETY) nojalla lainvastainen - kun otetaan huomioon, että tämä järjestelmä rahoitetaan muista jäsenvaltioista tuotuihin paperituotteisiin sovellettavilla veronluonteisilla maksuilla - seurauksena se, että nämä maahan tuoduista tuotteista kannettavat maksut ovat lainvastaisia, kun otetaan lisäksi huomioon, että niistä saatavat tulot käytetään sellaisen toiminnan rahoittamiseen, joka on vastoin perustamissopimuksen määräyksiä ja näin ollen lainvastaista".

Kolmannella kysymyksellä kysytään, että "jos vastaukset edellä esitettyihin kysymyksiin ovat myöntäviä, ovatko ETY:n perustamissopimuksen 30 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen määräykset välittömästi sovellettavia, ja onko yhteisön tuotteiden maahantuojilla tämän vuoksi yksilökohtainen oikeus pyytää suoritettujen maksujen palauttamista (ja mistä alkaen)".

7 Näihin kolmeen kysymykseen on vastattava yhdessä.

8 Perustamissopimuksen 30 artiklassa, jossa kielletään kaikki tuontia koskevat määrälliset rajoitukset tai vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet, tarkoitetaan toisaalta toimenpiteitä, joilla tuonti estetään kokonaan tai osittain, ja toisaalta, kuten 22.12.1969 annetussa komission direktiivissä 70/50/ETY (EYVL L 13, 19.1.1970, s. 29) täsmennetään, "muita kuin sekä kotimaisiin että maahan tuotuihin tuotteisiin erotuksetta sovellettavia toimenpiteitä, jotka estävät tuonnin, joka ilman näitä toimenpiteitä olisi voinut toteutua, mukaan lukien toimenpiteet, joista maahan tuoduille tuotteille on enemmän haittaa tai joista niille aiheutuu suurempia kustannuksia kuin kotimaisten tuotteiden myynnistä".

9 Vaikka 30 artiklan soveltamisala on laaja, sellaiset kaupan esteet, joista määrätään muissa perustamissopimuksen erityismääräyksissä, eivät kuulu siihen.

Koska näiden eri määräysten soveltamisen tai mahdollisen rikkomisen oikeudelliset seuraukset on määritettävä ottamalla huomioon kunkin määräyksen kohde osana perustamissopimuksen kaikkia tavoitteita, seuraukset voivat todellakin olla erilaisia, minkä vuoksi on tehtävä ero kunkin määräyksen soveltamisalan välillä ottaen kuitenkin huomioon, että tietyt tapaukset voivat kuulua samanaikaisesti yhteisön oikeuden kahden tai useamman määräyksen soveltamisalaan.

Perustamissopimuksen 9-16 ja 95 artiklassa tarkoitetut veronluonteiset kaupan esteet tai vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet eivät kuulu 30 artiklassa esitetyn kiellon soveltamisalaan.

10 Lisäksi se, että valtion tukijärjestelmä tai valtion varoista maksettaviin tukiin perustuva järjestelmä voi siksi, että se suosii tiettyjä kotimaisia yrityksiä tai kotimaista tuotantoa, vaikka vain välillisesti vaikuttaa muista jäsenvaltioista tuotavien samanlaisten tai kilpailevien tuotteiden tuontia rajoittavasti, ei ole yksinään riittävä peruste sille, että tuki katsotaan 30 artiklassa tarkoitetuksi vaikutukseltaan määrällistä rajoitusta vastaavaksi toimenpiteeksi.

11 Lisäksi 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tuen soveltumattomuus yhteismarkkinoille ei ole ehdoton, kuten sekä 92 artiklan 1 ja 3 kohdasta että 93 artiklan 2 kohdan kolmannesta alakohdasta käy ilmi.

Sen lisäksi, että 92 artiklan 2 kohdassa määrätään poikkeuksista, sekä 92 että 93 artiklassa annetaan komissiolle laaja harkintavalta ja neuvostolle laaja valta hyväksyä valtion tuen myöntäminen 92 artiklan 1 kohdan yleisestä kiellosta poiketen.

12 Kaiken tämän perusteella voidaan päätellä, että perustamissopimuksessa on haluttu 93 artiklassa määrätyllä järjestelyllä, jonka mukaan komissio seuraa jatkuvasti ja valvoo tukia, että tuen mahdollinen soveltumattomuus yhteismarkkinoille todetaan noudattaen asianmukaista menettelyä, jonka toteuttamisesta vastaa komissio yhteisöjen tuomioistuimen valvonnassa.

Yksityiset oikeussubjektit eivät sen vuoksi voi ainoastaan 92 artiklaan vetoamalla riitauttaa kansallisessa tuomioistuimessa tuen yhteensoveltuvuutta yhteisön oikeuden kanssa eivätkä pyytää kansallisia tuomioistuimia antamaan ratkaisua oikeudenkäynnissä joko pääasiana tai liitännäisenä asiana olevasta mahdollisesta yhteensoveltumattomuudesta.

Perustamissopimuksen 30 artiklan niin laaja tulkinta, että 92 artiklassa tarkoitettu tuki sellaisenaan katsottaisiin 30 artiklassa tarkoitetuksi määrälliseksi rajoitukseksi, muuttaisi perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisalaa ja vaarantaisi toimivallan jaon, johon perustamissopimuksella on pyritty ottamalla käyttöön perustamissopimuksen 93 artiklassa esitetty komission tehtävänä olevaan jatkuvaan seurantaan perustuva järjestely.

13 Perustamissopimuksen 30 artiklassa esitetty määrällisiä rajoituksia ja vaikutukseltaan vastaavia rajoituksia koskeva kielto on ehdoton ja selvä, eikä sen toteuttaminen edellytä jäsenvaltioiden tai yhteisön toimielinten enempiä toimenpiteitä.

Sillä on siten välitön oikeusvaikutus, ja yksityiset oikeussubjektit saavat sen perusteella oikeuksia, joita kansallisten tuomioistuinten on suojattava; tämä tapahtuu viimeistään siirtymävaiheen päättyessä eli 1.1.1970, kuten perustamissopimuksen 32 artiklan toisen kohdan määräyksistä käy ilmi.

14 Tukea koskevat yksityiskohtaiset säännöt, jotka ovat vastoin perustamissopimuksen muita erityisiä määräyksiä kuin 92 ja 93 artiklaa, voivat olla niin kiinteästi sidoksissa tuen kohteeseen, ettei niitä voida arvioida erikseen; niiden merkitystä koko tuen yhteensoveltuvuuden tai yhteensoveltumattomuuden määrittämiseksi on arvioitava noudattamalla 93 artiklassa tarkoitettua menettelyä.

Näin ei kuitenkaan ole silloin, kun on tukijärjestelmää erittelemällä mahdollista erikseen arvioida siihen liittyviä olosuhteita tai tekijöitä, jotka eivät ole sen kohteen tai soveltamisen kannalta välttämättömiä, vaikka ovatkin kyseisen järjestelmän osia.

Viimeksi mainitussa tapauksessa 92 ja 93 artiklassa tehty toimivallan jako ei oikeuta tekemään johtopäätöstä, että rikottaessa perustamissopimuksen muita määräyksiä, joilla on välitön oikeusvaikutus, näihin määräyksiin ei voitaisi vedota kansallisissa tuomioistuimissa ainoastaan siksi, että kyseinen tekijä on tukea koskeva yksityiskohtainen sääntö.

15 Vaikka tuella itsessään on usein suojeleva vaikutus ja vaikka se on siten tietyllä tavalla markkinoita eristävä niiden yritysten tuotannon kannalta, jotka eivät saa kyseistä tukea, tämän seikan sinänsä ei voida katsoa olevan rajoittava tekijä, jonka vaikutukset olisivat ristiriidassa sen kanssa, mikä on välttämätöntä perustamissopimuksessa hyväksyttyjen tukeen liittyvien tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Tukea koskeva yksityiskohtainen sääntö on perustamissopimuksen vastainen silloin, kun tukea myönnetään sen perusteella elinkeinonharjoittajille, jotka hankkivat maahan tuotuja tuotteita valtiollisen elimen välityksellä, mutta kun tukea ei myönnetä suoraan toteutettavalle tuonnille, jos tämä erottelu ei ole selvästi välttämätön mainitun tuen tavoitteen toteutumisen tai sen soveltamisen kannalta.

16 Vastattaessa toiseen kysymykseen on kuitenkin täsmennettävä, että se, että tukijärjestelmään ehkä liittyy tekijä, joka on vaikutukseltaan määrällistä rajoitusta vastaava toimenpide, joka ei ole välttämätön tuen tavoitteen saavuttamisen kannalta, ei oikeuta kansallisia tuomioistuimia toteamaan koko tukijärjestelmää yhteensoveltumattomaksi perustamissopimuksen kanssa eikä näin ollen katsomaan lainvastaisiksi maksuja, joilla tuki rahoitetaan, ainoastaan sen vuoksi, että niillä rahoitetaan perustamissopimuksen kanssa yhteensoveltumaton tuki.

17 Siten vastaus ensimmäiseen, toiseen ja kolmanteen kysymykseen on, että a) perustamissopimuksen 30 artiklalla on välitön oikeusvaikutus, ja yksityiset oikeussubjektit saavat sen perusteella viimeistään siirtymävaiheen päättyessä oikeuksia, joita kansallisten tuomioistuinten on suojattava; b) perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklassa tarkoitetut tuet eivät sellaisenaan kuulu 30 artiklassa tarkoitettuja tuonnin määrällisiä rajoituksia ja vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä koskevan kiellon soveltamisalaan, mutta tukea koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka eivät ole välttämättömiä tuen kohteen tai sen soveltamisen kannalta ja jotka ovat vastoin 30 artiklan kieltoa, voidaan tämän vuoksi pitää kyseisen määräyksen kanssa yhteensoveltumattomina; c) se, että tukea koskeva yksityiskohtainen sääntö, joka ei ole välttämätön tuen kohteen tai sen soveltamisen kannalta, on yhteensoveltumaton perustamissopimuksen muun määräyksen kuin 92 ja 93 artiklan kanssa, ei tee koko tuesta lainvastaista, eikä tuen rahoitusjärjestelmää voida sen vuoksi pitää lainvastaisena.

Neljäs kysymys

18 Neljännellä kysymyksellä kysytään, että "jos vastaus edellisiin kysymyksiin on kieltävä, kohdistuuko perustamissopimuksen 95 artiklassa esitetty veronluonteisilla maksuilla tapahtuvan syrjinnän kielto myös sekä kotimaisille että maahan tuoduille tuotteille määrättyihin erikoismaksuihin, joista saatavat tulot on tarkoitettu pienempien julkisoikeudellisten yhteisöjen kuin valtion käytettäviksi".

Kun otetaan huomioon ensimmäiseen, toiseen ja kolmanteen kysymykseen annetut vastaukset, vaikuttaa aiheelliselta vastata neljänteen kysymykseen.

19 Koska perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitetaan kaikenlaisia sisäisiä veroja ja maksuja, se että maksun perii tai saa muu julkisoikeudellinen yhteisö kuin valtio, silloin kun maksu on erityinen maksu tai erityistä tarkoitusta varten perittävä maksu, ei vaikuta 95 artiklan soveltamiseen.

Viides ja kuudes kysymys

20 Viidennellä kysymyksellä kysytään, "onko kysymys 95 artiklassa kielletystä syrjinnästä, kun edellä tarkoitettujen maksujen määräytymisperusteena kotimaisilla tuotteilla (tässä tapauksessa tapetilla) on ainoastaan raaka-aineeksi katsotun paperin hinta, kun taas maksun määräytymisperusteena vastaavilla maahan tuoduilla tuotteilla on niiden kokonaisarvo, toisin sanoen valmiin tuotteen laskuun merkitty hinta (joka muodostuu alkuperäisen raaka-aineen hinnasta ja arvonlisästä), johon lisätään lastaus- tai laivauskulut, provisio-, vakuutus-, kuljetus- ja muut mahdolliset kustannukset rajalle asti, vaikka nämä kulut eivät kokonaan tai osittain sisältyisi myyjän laskuun".

Kuudes kysymys koskee sitä, että "jos viidenteen kysymykseen saadun vastauksen perusteella maksun syrjivä soveltaminen kielletään siksi, että se määräytymisperusteensa vuoksi on korkeampi ainoastaan maahan tuoduilla tuotteilla, onko muista yhteisön maista tulevien tuotteiden maahantuojilla perustamissopimuksen 95 artiklan perusteella yksilökohtainen oikeus pyytää 1.1.1962 tai sen jälkeen eli toisen vaiheen alkamisajankohdan jälkeen maksamansa maksun palauttamista siltä osin, kuin se on suurempi kuin vastaava kotimaisista tuotteista kannettu maksu".

21 Perustamissopimuksen 95 artiklaa sovellettaessa on otettava huomioon kotimaisille ja maahan tuoduille tuotteille suoraan tai välillisesti määrätyn sisäisen maksun suuruus, mutta myös maksun määräytymisperuste ja sen kantamisessa noudatettava menettely.

Jos tältä osin havaittujen erojen vuoksi maahan tuodusta tuotteesta kannettavat maksut ovat suurempia kuin samanlaisesta kotimaisesta tuotteesta samassa tuotannon tai kaupan pitämisen vaiheessa kannetut maksut, on kysymyksessä 95 artiklassa olevan kiellon rikkominen.

Rikkomisesta on kyse, jos laskettaessa tuotteen arvoa ainoastaan maahan tuotujen tuotteiden osalta otetaan huomioon sellaiset tekijät, jotka nostavat tuotteen arvoa vastaavaan kotimaiseen tuotteeseen verrattuna.

Se, että viranomaisilla on harkintavalta, joka oikeuttaa ne antamaan alennuksia maksuihin sekä kotimaisille että maahan tuoduille tuotteille yksittäisissä tapauksissa, ei riitä poistamaan syrjintää, joka on 95 artiklan kanssa yhteensoveltumatonta.

22 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, viimeksi asiassa 45/75, Rewe, 17.2.1976 antamassaan tuomiossa (Kok. 1976, s. 193), perustamissopimuksen 95 artiklalla on välitön oikeusvaikutus, ja yksityiset oikeussubjektit saavat sen perusteella oikeuksia, joita kansallisten tuomioistuinten on suojattava.

Kansallisen tuomioistuimen on oman oikeusjärjestyksensä mukaisesti päätettävä, onko maahan tuodulle tuotteelle määrättyä 95 artiklassa tarkoitettua syrjivää sisäistä maksua pidettävä kokonaisuudessaan aiheettomana vai onko sitä pidettävä aiheettomana ainoastaan siltä osin, kuin se on suurempi kuin kotimaiselle tuotteelle määrätty maksu.

Oikeudenkäyntikulut

23 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Italian tasavallan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.

Asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Pretore di Milanon 25.6.1976 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Perustamissopimuksen 30 artiklalla on välitön oikeusvaikutus, ja yksityiset oikeussubjektit saavat sen perusteella viimeistään siirtymävaiheen päättyessä oikeuksia, joita kansallisten tuomioistuinten on suojattava.

2) Perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklassa tarkoitetut tuet eivät sellaisenaan kuulu 30 artiklassa tarkoitettuja tuonnin määrällisiä rajoituksia ja vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä koskevan kiellon soveltamisalaan, mutta tukea koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka eivät ole välttämättömiä tuen kohteen tai sen soveltamisen kannalta ja jotka ovat vastoin 30 artiklan kieltoa, voidaan tämän vuoksi pitää kyseisen määräyksen kanssa yhteensoveltumattomina.

3) Se, että tukea koskeva yksityiskohtainen sääntö, joka ei ole välttämätön tuen kohteen tai sen soveltamisen kannalta, on yhteensoveltumaton perustamissopimuksen muun määräyksen kuin 92 ja 93 artiklan kanssa, ei tee koko tuesta lainvastaista, eikä tuen rahoitusjärjestelmää voida sen vuoksi pitää lainvastaisena.

4) Koska perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitetaan kaikenlaisia sisäisiä maksuja, se, että maksun kantajana tai saajana on muu julkisoikeudellinen yhteisö kuin valtio, silloin kun maksu on erityinen maksu tai erityistä tarkoitusta varten kannettava maksu, ei vaikuta perustamissopimuksen 95 artiklan soveltamiseen.

5) Perustamissopimuksen 95 artiklaa sovellettaessa on otettava huomioon kotimaisille ja maahan tuoduille tuotteille suoraan tai välillisesti määrätyn sisäisen maksun suuruus, mutta myös maksun määräytymisperuste sekä sen kantamisessa noudatettava menettely.

Jos maahan tuodulle tuotteelle määrätyt maksut ovat tältä osin havaittujen erojen vuoksi suurempia kuin samanlaiselle kotimaiselle tuotteelle samassa tuotannon tai kaupan pitämisen vaiheessa määrätyt maksut, on kysymyksessä perustamissopimuksen 95 artiklassa olevan kiellon rikkominen.

6) Kansallisen tuomioistuimen on oman oikeusjärjestyksensä mukaisesti päätettävä, onko maahan tuodulle tuotteelle määrättyä 95 artiklassa tarkoitettua syrjivää sisäistä maksua pidettävä kokonaisuudessaan aiheettomana vai onko sitä pidettävä aiheettomana ainoastaan siltä osin, kuin se on suurempi kuin kotimaiselle tuotteelle määrätty maksu.

Kutscher Donner Pescatore Mertens de Wilmars Sørensen

Mackenzie Stuart O'Keeffe Bosco Touffait

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä maaliskuuta 1977.

A. Van Houtte
kirjaaja

H. Kutscher
presidentti